

NVO Akcija za socijalnu pravu

MINISTARSTVO PRAVDE

**PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRT ZAKONA O ZAŠTITI ZVIŽDAČA**

Primjedba/predlog/sugestija 1: Cjelishodno je Zakonom o zaštiti zviždača propisati poseban član koji će se odnositi na cilj ili načela na kojima se zasniva zaštita zviždača.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Imajući u vidu značaj ovog zakona, cjelishodno je propisati posebnim članom cilj ili osnovna načela na kojima se zasniva zaštita zviždača, poput načela efikasnosti zaštite, nepristrasnosti, jednakog postupanja.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Naziv člana 3 treba izmijeniti tako da glasi „područje primjene zakona“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Nacrtom zakona o zaštiti zviždača u članu 3 predviđeno je da naziv tog člana glasi: „nepravilnosti i ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije“. Potpuno je nejasno zašto se član u nazivu, pored nepravilnosti, nazivom vezuje i za ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije. Predlaže se da se naziv izmijeni na način da glasi „područje primjene zakona“, a iz razloga što se predmetom zakona definiše da su to sve nepravilnosti, a koje uključuju i situacije ugrožavanja javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 3 stav 1 tačku 2 izmijeniti tako da glasi „povreda propisa i etičkih pravila ako se ugrožava javni interes“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Nacrtom zakona o zaštiti zviždača u članu 3 stavu 1 tačka 2 glasi: „ugrožavanje javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije, a koje predstavlja povredu propisa i etičkih pravila, odnosno narušavanje integriteta ili mogućnost nastanka takve povrede, kao i radnju koja ima za cilj da se za takvu povredu ne sazna.“ Predlaže se izmjena ovog stava tako da glasi: „povreda propisa i etičkih pravila ako se ugrožava javni interes“, što cijenimo preciznijom normom.

Primjedba/predlog/sugestija 4: U članu 4 stav 2 iza riječi „se“ dodati riječ „naročito“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Član 4 stav 2 glasi: „zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se:“. Predlaže se definisanje stava na način „zaposlenim, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se naročito.“ Rješenje se predlaže iz razloga što pravno treba ostaviti prostor i za sve potencijalne situacije u praksi, koje se mogu javiti u pogledu različitih modela angažovanja lica (o djelu, o konsultantskim uslugama), a u cilju izbjegavanja situacija da se postojećim normiranjem ne mogu podvesti pod predviđene slučajeve.

Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 6 potrebno je kao značenje izraza definisati i „nepravilnosti“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Član 6 Nacrta zakona o zaštiti zviždača odnosi se na značenje izraza. Članom 1 Nacrta zakona o zaštiti zviždača je kao predmet zakona propisano da su to nepravilnosti zbog čega je cjelishodno da se i kod značenja izraza propiše šta je to „nepravilnost“. Ovo tim prije što se u značenju izraza definišu „informacije o nepravilnostima“.

Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 7 potrebno je propisati poseban stav da se evidencija o prijavama zviždača i prijave čuvaju u trajnom obliku.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Cjelishodno je u članu 7, koji se odnosi na prijavu, propisati da se evidencija o prijavama zviždača i prijave zviždača čuvaju u trajnom obliku, a shodno

propisima iz domena čuvanja i arhiviranja dokumentacije.

Primjedba/predlog/sugestija 7: U članu 11 potrebno je propisati poseban stav da se podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu ne moraju štititi ako postoji pretežnji javni interes.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Članom 11 (Zaštita podataka) stavom 2 propisano je da ukoliko prijava sadrži tajne podatke, podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, podatke koji se odnose na tajnost zasjedanja sudskih vijeća, kao i tajne podatke u skladu sa pravilima krivičnog postupka, sa tim podacima postupaće se u skladu sa zakonima kojima se uređuje tajnost podataka, poslovna tajna u odgovarajućoj djelatnosti i krivični postupak. Predlaže se propisivanje novog stava, kojim će se definisati da izuzetno podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu ne moraju se štititi, ukoliko preovladava pretežnji javni interes.

Primjedba/predlog/sugestija 8: U članu 13 neophodno je propisati posebnim stavom obavezu poslodavca da donese poseban akt o prijavama nepravilnosti i da ga učini dostupnim svim zaposlenima.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Cjelishodno je da se članom 13 propiše poseban stav, kojim će se propisati obaveza poslodavca da donese poseban akt o prijavama nepravilnosti zviždača, načinu prijava i pravima o njihovoj zaštiti. Poslodavac akt treba da učini dostupnim zaposlenima u cilju njihovog potpunog informisanja o prijavama nepravilnosti i pravima koje imaju.

Primjedba/predlog/sugestija 9: U članu 17 potrebno je propisati poseban stav kojim će se definisati rok u kojem Agencija za sprječavanje korupcije odlučuje po prijavi nepravilnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9: Postojećim članom 17 Nacrta zakona o zaštiti zviždača nije definisan rok u kojem Agencija za sprječavanje korupcije odlučuje o prijavi nepravilnosti dostavljenoj od zviždača. Stoga je neophodno definisati posebnim stavom rok u kojem će Agencija za sprječavanje korupcije donijeti mišljenje po prijavi nepravilnosti zviždača, a kako bi se u praksi izbjeglo da Agencija mjesecima, ili čak i godinama, ne donese mišljenje u odnosu na prijavu nepravilnosti.

Primjedba/predlog/sugestija 10: U članu 19 stav 1 umjesto riječi „ili“ potrebno je staviti riječ „i“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: Postojećim članom 19 stav 1 propisano je sljedeće: „Agencija će, objavljivanjem na svojoj internet stranici ili na drugi odgovarajući način, učiniti dostupnim javnosti i besplatnim sve informacije koje se odnose na dostupne postupke i pravna sredstva za zaštitu od nanošenja štete zviždaču.“ Predlaže se izmjena riječi „ili“ u „i“, a iz razloga kako bi se izbjegla mogućnost da se informacije o postupcima i pravnim sredstvima zaštite zviždača od nanošenja štete ne nađu na sajtu Agencije za sprječavanje konkurencije. Prednje posebno imajući u vidu da se u savremenom trenutku najveći broj informacija upravo pronalazi na internet stranicama.

Primjedba/predlog/sugestija 11: Zakonom o zaštiti zviždača potrebno je propisati posebnim članom da je zabranjeno sprječavati prijavljivanje nepravilnosti.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11: Nacrtom zakona o zaštiti zviždača posebnim članom (član 25) takstativno se navode brojne situacije o zabrani nanošenja štete zviždaču. Međutim, cijenimo opravdanim da se propiše poseban stav, kojim će se definisati i zabrana sprječavanja prijavljivanja nepravilnosti ili pokušaji da se onemogući prijava nepravilnosti.

Primjedba/predlog/sugestija 12: Zakonom o zaštiti zviždača cjelishodno je propisati da su zviždači u postupcima sudske zaštite oslobođeni plaćanja sudskih taksi.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12: Zbog efikasnije zaštite zviždača, a što može takođe biti jedan od stimulativnih komponenti za zaštitu zviždača, potrebno je jasno propisati da je zviždač oslobođen od plaćanja sudskih taksi u postupcima sudske zaštite u vezi sa prijavama nepravilnosti.

Primjedba/predlog/sugestija 13: Nejasno je iz kog razloga bi se isključila primjena člana 4 stava 2 tačka 3 do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13: U dijelu Prelaznih i završnih odredbi Nacrta zakona o

zaštiti zviždača, u članu 40 (Odložena primjena pojedinih odredbi) navodi se da će se odredbe člana 4 stav 3 tačke 2 i 3 zakona primenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Prije svega, ovdje će biti ukazano da u Nacrtu zakona o zaštiti zviždača član 4 ima samo stavove 1 i 2. Međutim, ukoliko se radi o tehničkoj omašci i član 40 se zapravo odnosi na tačke 2 i 3 stava 2 člana 4 Nacrta zakona o zaštiti zviždača, to ukazujemo da je potpuno nejasno zbog čega se primjena Zakona o zaštiti zviždača u odnosu na vlasnika udjela, člana upravnog ili nadzornog organa privrednog društva (tačka 3) ne bi primjenjivala do pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Stoga se predlaže brisanje tačke 3 u članu 40, koji se odnosi na odloženu primjenu pojedinih odredbi.

Ines Mrdović, NVO Akcija za socijalnu pravdu

Ines Mrdović